

Βότανα

Βασιλικός: Ο Βασιλικός χρησιμοποιείται στην τελετή της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού στις 14 Σεπτεμβρίου, καθώς επίσης στην ακολουθία του αγιασμού για το ραντισμό του αγιασμένου νερού στους ανθρώπους και στους διάφορους χώρους.

Δάφνη: Η δάφνη χρησιμοποιείται την Κυριακή των Βαΐων, η οποία αφού ευλογηθεί, διανέμεται στους εκκλησιαζόμενους αντί κλαδιών φοινίκων σε ανάμνηση της υποδοχής του Χριστού στα Ιεροσόλυμα.

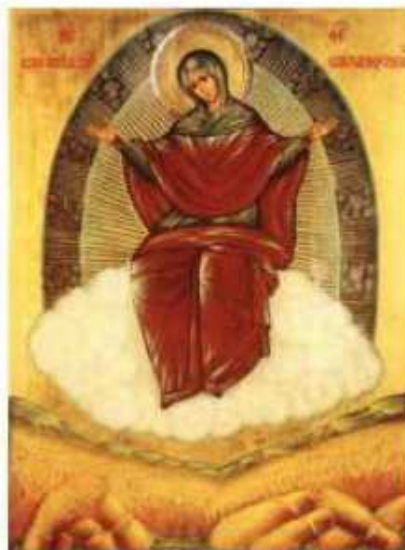
Δενδρολίβανο: Το αρωματικό αυτό φυτό χρησιμοποιείται για τον στολισμό του σταυρού κατά την Κυριακή της σταυροπροσκυνήσεως και μοιράζεται στους πιστούς.

"Εγώ άνθος του πεδίου, κρίνον των κοιλάδων.

(Λαμα ασμάτων 2,1) "

Άνθη: Συνήθη άνθη που χρησιμοποιούνται στη λατρεία είναι η βιολέτα, ο κρίνος, τα γαρύφαλλα, τα τριαντάφυλλα, οι πασχαλιές κ.ά. Σήμερα τα άνθη έχουν πλούσια χρήση στο χώρο του ναού και έχουν στενά προσδεθεί στη λατρευτική ζωή της Εκκλησίας μας. Στολίζουμε με λουλούδια τον Επτάψφο, τις εικόνες των εορταζομένων Αγίων, το δίσκο με το Σταυρό κ.α.

Ο συμβολισμός τους έχει να κάνει τόσο με τον εφήμερο τρόπο της ανθρώπινης ζωής όσο και με την αγνότητα και την αθωότητα (λευκά άνθη).

Η εικόνα της Παναγίας, ενώ ευλογεί και πολλαπλασιάζει το σιτάρι. Εικόνα που δόθηκε ως ευλογία από τον Στάρετς Αμβρόσιο της Οστίνα σε ένα γυναικείο μοναστήρι.

Ανθέμιο χαρακτηριστικό διακοσμητικό στα εικονοστάσια των ναών. Έργο Χιοναδιτών Αγιογράφων, που έζησαν και έδρασαν κατά τα τέλη 18ου και αρχές 19ου μ.Χ. αιώνα.

Γεωργοί κατά τη συγκομιδή των ελίων (Λαϊκή Ζωγραφιά)

Γενικό Εκκλησιαστικό Γυμνάσιο-Λύκειο Νεαπόλεως Θεσσαλονίκης

Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής
Αγωγής

«Ο Φυτικός Κόσμος στη Λατρεία της
Εκκλησίας»

Ελιά Λάδι

Η αρχαία χρήση του λαδιού σε τελετουργίες έχει διατηρηθεί και στη χριστιανική θρησκεία. Στον Χριστιανισμό και ιδιαίτερα στον Ορθόδοξο η ελιά και το ελαιόλαδο παίζουν ιδιαίτερα σημαντικά ρόλα. Η ελιά είναι το μόνο φυτό που αναφέρεται περισσότερο από 170 φορές στην Βίβλο.

"και αντίστρεψε προς αυτόν η περιστερά και είχε φύλλον ελαιάς καρφός εν τῷ στοματί αὐτῆς" (Γεν. 8,11)

Ο Θεός στέλνει με το περιστέρι στον Νώε κλαδί ελιάς σύμβολο του Θείου ελέους, της γαλήνης και της ειρήνης.

Το ελαιόλαδο έχει σφραγίσει τις ελληνικές παραδόσεις με τις οποίες είναι άρρηκτα συνυφασμένο. Ίερό σύμβολο του κύκλου της ζωής χρησιμοποιείται σε όλες τις σημαντικές στιγμές και τελετουργίες, γέννηση, βάπτισμα, γάμος και θάνατο. Για τους ορθόδοξους χριστιανούς, το λάδι, όπως και το σιτάρι και το κρασί, έχει τη σημασία θρησκευτικού αγαθού, καθώς είναι συνδεδεμένο με τα μυστήρια του Χρισματος και του Ευχελαίου.

Επιπλέον αξίζει να αναφερθεί και ότι το λάδι είναι το κύριο συστατικό του **Αγίου Μύρου** που παρασκευάζει το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Η προετοιμασία του μύρου διαρκεί από την Κυριακή των Βαΐων μέχρι τη Μεγάλη Τετάρτη.

Σιτάρι

Το σιτάρι συμβολίζει την εκκλησία. Όπως το σιτάρι είναι απλωμένο στο χωράφι, συγκεντρώνεται και γίνεται ένα ψωμί έτσι και οι πιστοί διασκορπισμένοι σε διάφορα μέρη συγκεντρώνονται σε έναν τόπο, το ναό και συγκροτούν την Εκκλησία. Το σιτάρι είναι ένα βασικό υλικό στη λατρεία της εκκλησίας και κυρίως τα προϊόντα που παίρνουμε από αυτό μερικά από τα οποία αναφέρουμε παρακάτω.

"Ἐξήλθεν ο σπείρων του σπείρει τον σπόρον αὐτοῦ...." (Λκ. 8,5)

Πρόσφορο-Ἄρτος: Ο ἄρτος στην ορθόδοξη Χριστιανική Εκκλησία προορίζεται για τη Θεία Ευχαριστία για να γίνει από απλό ψωμί Σώμα Χριστού.

"...ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζει." (Ψαλμ 103,15)

Κάλλυβα: είναι το βρασμένο σιτάρι. Είναι αρχαιότατη χριστιανική παράδοση. Τα προσφέρουν οι πιστοί για τους κεκοιμημένους αλλά και στις εορτές των Αγίων.

Ἄρτοι Ἀρτοκλασίας: Σε ανάμνηση του θαύματος του Χριστού με τους πέντε ἄρτους και τα δύο ψάρια, τα οποία ἐθρεψαν πέντε χιλιάδες ανθρώπους τελείται στις Εκκλησίες η Ακολουθία της Ἀρτοκλασίας.

Φανουρόπιτα-Βασιλόπιτα: Ακόμη δύο προϊόντα που έχουν ως κύριο συστατικό τους το αλεύρι είναι η Φανουρόπιτα και η Βασιλόπιτα. Η Φανουρόπιτα προσφέρεται από τους πιστούς κατά την εορτή του Αγίου Φανουρίου στις 27 Αυγούστου. Η Βασιλόπιτα προσφέρεται προς τιμή του Αγίου και Μεγάλου Βασιλείου την 1 Ιανουαρίου.

Ἄμπελι Οἶνος

Από την ἄμπελο παίρνουμε το κρασί που χρησιμοποιείται σε διάφορα μυστήρια της εκκλησίας μας.

Ο οἶνος εξυμνείται στην Αγία Γραφή στην καλή του χρήση, αποδοκιμάζεται δε όταν υπάρχει κατάχρηση. Στην Καινή Διαθήκη ο Χριστός ἄρχισε τα θαύματά Του με την μετατροπή του νερού σε κρασί στο γάμο της Κανά. Κυρίως όμως ο οἶνος ευλογείται και καθγιαίνεται στο Μυστικό Δείπνο, γιατί χρησιμοποιείται στην πρώτη σύσταση του Μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας.

"οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου..." (Ψαλμ 103,15)

Στο κατά Ιωάννη ευαγγέλιο ο Κύριός μας παρομοιάζει τον εαυτό του με "ἄμπελο" και τους Μαθητές με κλήματα. Ο Χριστός είναι ο κορμός της κληματαριάς που βραστάζει όλες της κληματοβέργες.

"ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα..." (Ιω. 15,5)

Εκτός από τη Θεία Ευχαριστία στο μυστήριο του γάμου προσφέρεται στους νεόνυμφους "κοινό ποτήριο" οἶνου, που δηλώνει τη συμμετοχή στις χαρές και τις λύπες της συμβίωσης. Επίσης στην αρτοκλασία και στην τελετή των εγκαινίων.

Κερί

Τα **κεριά**, όπως και το **λάδι** είναι μία προσφορά προς τον Θεό από αυτά τα υλικά αγαθά που ο ίδιος μᾶς δίνει (τα Σά εκ των Σών).

Τα κεριά συμβολίζουν το εύπλαστο και μαλακό της ψυχῆς αλλά και την ενωτική δύναμη του αγίου Πνεύματος, γιατί τα κεριά κατασκευάζονται από το αγνό κερί που φτιάχνει η μέλισσα, η οποία για να παρασκευάσει το κερί μαζεύει τη γύρη από διάφορα λουλούδια.

Υπεύθυνοι Καθηγητές

- Μαρία Σιάμ (συντονίστρια)
- Νικολέττα Ζαραμητροπούλου
- Δέσποινα Λαζάρου
- π. Στυλιανός Χατζηγηγορίου

Συμμετέχοντες Μαθητές

- Αμανατίδης Νικόλαος Β΄ Λυκείου (συντονιστής)
- Αποστολίδης Αντώνιος
- Βασιλειάδης Βασίλειος (εικονογράφηση εξώφυλλου πληρέστερου ενημερωτικού φυλλαδίου)
- Βασιλειάδης Πέτρος
- Ζαχαρής Κων/νος
- Μαργαρίτης Βασίλειος
- Μπαχτσεβανίδης Αντώνιος
- Μπέλλος Νικόλαος
- Σαλαμάντης Αλέξανδρος
- Φουντουκίδης Μιχαήλ
- Χουσεΐνογλου Αναστάσιος